

kai csoportot ismerjék el jogi személynek, és ne gördítsenek akadályt önálló pártja megalakításának útjába sem. A Birodalom vezérei teljes egészében helyeselték a Volksbund követeléseit. Az ő pénzügyi és diplomáciai támogatásuknak tudható be, hogy néhány éven belül mindezek a célok teljesültek.

Az első jelentős frontáttörésre 1939. április 29.–május 1-jén, Teleki miniszterelnök és Csáky István külügyminiszter berlini látogatásakor került sor. Két nagyobb téma került szóba a tárgyalásokon, s az egyik a magyarországi népi németek kérdése volt, a másik Magyarország külpolitikája, különös tekintettel Lengyelországra. A két magyar politikus biztosította vendéglátóit, hogy híven követik a tengely irányvonalát, s mindössze egyetlen kikötésük volt. Nevezetesen, hogy se közvetlenül, se közvetve ne kelljen részt venniük egy Lengyelország elleni esetleges támadásban. A németek a lengyelországi támadásban való közreműködést Szlovákia átengedésével viszonyították volna, így a fenti kikötéshez való ragaszkodás gyötrelmesen nehéz döntés lehetett. Fél szemmel már Erdélyre kacsintva, Csáky azt ajánlotta, hogy ha a Lengyelországgal szövetségben lévő Románia ellen indulna háború, abba feltehetőleg Magyarország is bekapcsolódnék.⁵¹

A németek nem tudták ugyan rávenni a magyarokat, hogy vegyenek részt régi barátjuknak, Lengyelországnak a megtámadásában, ezzel szemben a magyarországi népi németek érdekében számottevő engedményeket csikartak ki. A berlini megállapodás értelmében a Volksbundot törvényes szervezetnek ismerték el, és a hatóságok jóváhagyták működési szabályzatát. Holott a Volksbund ekkor már tekintélyes és ütőképes politikai erőt képviselt, s a svábokat a Harmadik Birodalom politikája mögé zárkóztatta föl.

A Volksbund második nagy győzelme a második bécsi döntéshez kapcsolódott. Az 1940. augusztus 30-án aláírt megállapodás Erdély felosztásáról intézkedett (erre később visszatérünk). Aláírtak egy titkos jegyzőkönyvet is, német részről Ribbentrop, magyar részről pedig Csáky, s ez kimondta, hogy a német etnikai csoport tagjai különleges előjogokban részesülnek. Nevezetesen, akadálytalanul vallhatnak nemzetiszocialista eszméket, számarányuknak megfelelően kapnak képviselést a helyi és a központi kormányzati szervekben, használhatják eredeti vezetéknevüket, és szabadon létesíthetnek kulturális kapcsolatokat a Harmadik Birodalommal. A jegyzőkönyv felhatalmazta továbbá a Volksbund vezetőségét, hogy megszabhassa, ki népi német és ki tartozik ehhez az etnikai csoport-hoz.⁵²

A magyar kormány ezekkel az engedményekkel saját korábbi erőfeszítéseit aknáztta alá, amelyekkel a Volksbund ellensúlyozása volt a cél-